بەناوی خوای بەخشندە و میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق

سەرۆکایەتی هەرێم

سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار

ژمارە (٢) ساڵی ٢٠١٠

بەپێی ئەو دەسەلاّتەی لەبڕگەی (١)ی ماددەی (١٠)ی یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠٠٥ی هەموارکراو پێمان دراوە و ، بەپاڵپشتی ئەو یاساکارییەی پەرلەمانی کوردستان – عێراق کردویەتی لە دانیشتنی ژمارە (٦) لە ٢٠١٠/٤/٢٦ بڕیارماندا بە دەرکردنی :

یاسای ژمارە (٢)ی ساڵی ٢٠١٠

یاسای دەستەی گشتی هەرێمی کوردستان بۆ ئەو ناوچانەی ناکۆکییان لەسەرە

ماددەی یەکەم :

مەبەست لەم زاراوە و دەربڕینانەی خوارەوە ماناکانی بەرامبەریانە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە :

یەکەم : هەرێم : هەرێمی کوردستان – عێراق .

دووەم : دەستە : دەستەی گشتی لەهەرێم بۆ ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان .

سێیەم : ئەنجومەن : ئەنجومەنی دەستە .

چوارەم : سەرۆك : سەرۆکی دەستە .

پێنچەم : ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان : ئەو ناوچانەن کە لە کوردستان – عێراق بەپێچەوانەی واقعی مێژوویی و جوگرافی دابڕێنراون و ڕێکارەکانی بەعەرەب کردن و گۆڕینی ناسنامەی نەتەوەیی لەلایەن ڕژێمی بەعسەوە دەیانگرێتەوە .

ماددەی دووەم :

یەکەم : بەپێی ئەم یاسایە دەستەیەك پێکدێ بەناوی (**دەستەی گشتی لەهەرێمی کوردستان بۆ ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان**) و کەسایەتیەکی مەعنەوی و سەربەخۆیی دارایی و کارگێری هەیە و لەباری کارگێرییەوە بە سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیرانەوە دەبەسترێت .

دووەم : بارەگای دەستە لە پارێزگای هەولێری پایتەختی هەرێم دەبێ و ، دەکرێ نووسینگەی لە پارێزگاکانی هەرێم و ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان بکاتەوە .

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

ماددەی سێیەم :

دەستە ئەم ئەرکانەی خوارەوە لە ئەستۆ دەگرێت :

یەکەم : بەدواداچوونی جێبەجێ کردنی ئەو مادده دەستووریانەی پەیوەندییان بە ناوچە ناکۆکی لەسەرەکانەوە هەیە بەهاوکاری و هەماهەنگی لەگەڵ لیژنەی باڵای جێبەجێ کردنی ماددەی ١٤٠ی دەستووری عێراقی فیدراڵ و لایەنە پەیوەندیدارەکان .

دووەم : هەماهەنگی و هاریکاریی کردن ، لە رێگەی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیرانەوە ، لەگەڵ دەسەڵاتەکانی فیدرالی لە هەموو کارێکدا کە پەیوەندی هەیە بەدابین کردنی مافەکانی گەڵی کوردستان لەپێناو دووبارە نەخشەکێش کردنی سنووری ئیداری هەرێم و قەرەبوو کردنەوەی زیان لێکەوتووان و لابردنی ئاسەوارەکانی سیاسەتی پاکتاوکردنی رەگەزیی و بەعەرەب کردن و کۆچ پێ کردنی بەزۆر .

سێیەم : هاریکاری و هەماهەنگی کردن لەگەڵ وەزارەتە پەیوەندیدارەکان بۆ ئاوەدانکردنەوە و پەرەپێدانی ناوچە دابڕاوەکان لە کوردستان – عێراق و بەدواداچوونی جێبەجێ کردنی پرۆژەکان تیایدا .

چوارەم : رێکخستن و بەدواداچوونی کاروباری کۆچ پێکراوان و دەرکراوان لەو ناوچانەی ناکۆکییان لە سەرە .

پێنجەم : کۆکردنەوەی و بەدیکۆمێنت کردنی بەڵگە و رووداوی مێژووی پەیوەندیدار بەناوچە ناکۆکی لەسەرەکان .

ماددەی چوارەم :

دەستە سەرۆکێکی دەبێ بەپلەی وەزیر دادەمەزرێ و ، خۆی سەرۆکی باڵایەتی و بەرپرسە لەکارەکانی و ئاراستەکردنی سیاسەتەکانی و سەرپەرشتی کردن و چاودێری کردنی و لەوەوە و بەسەرپەرشتی ئەو هەموو بڕیار و فەرمان و رێنماییەك دەردەچن و جێبەجێ دەکرێن ، لە هەموو ئەو شتانەی کە پەیوەندییان بە ئەرکی دەستە و دەسەڵاتەکانی و هەموو کاروبارە هونەری و دارایی و کارگێڕییەکانیەوە هەیە ، ئەمەش بەپێی حوکمەکانی یاسا و ، بەرپرسیشە لەبەردەم ئەنجومەنی وەزیران .

ماددەی پێنجەم :

یەکەم : ئەوەی بەسەرۆکی دەستە دادەمەزرێ پێویستە ئەم مەرجانەی تێدا هەبێ :

١–دەبێ لە دانیشتوانی کوردستان – عێراق بێت و لەهەرێم نیشتەجێ بێت .

٢– دەبێ بەلانی کەم بڕوانامەی بەرایی زانکۆی هەبێت و لێهاتوویی و شارەزا بێت لەبواری پسپۆڕییەکەی خۆی .

٣– خوو و رەوشتی باش بێت و بەتاوانێکی ئابڕووبەر حوکم نەدرابێ .

٤–بەشداریی لەو تاوانانە نەکردبێ کە رژێمی بەعس نەخشەی بۆ کێشا بێت یان کردبێتی لە عێراقدا .

دووەم : سەرۆك بەفەرمانی هەرێمی و لەسەر پاڵاوتنی ئەنجومەنی وەزیران دادمەزرێ .

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

ماددەی شەشەم :

یەکەم : دەستە لەم فەرمانگانەی خوارەوە پێکدێ و هەر یەکێکیانیش لەلایەن فەرمانبەرێك بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی بەڕێوە دەچێت خاوەن بڕوانامەی بەرایی زانکۆ لە بواری پسپۆڕیی فەرمانگەکەی و شارەزایی لە کارەکەیدا هەبێ بۆ ماوەیەك لە دەساڵ کەمتر نەبێ و چەند فەرمانبەرێك یاریدەی دەدەن :

١- فەرمانگەی کارگێریی و دارایی .

٢- فەرمانگەی یاسایی و لێکۆڵینەوەکان و دیکۆمێنت کردن .

٣- فەرمانگەی پەیوەندیەکان و ڕاگەیاندن .

٤- فەرمانگەی ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان .

دووەم : دەستەی ڕاوێژکاری دەبێ و ژمارەیان لە دووان کەمتر نەبێ .

سێیەم : ئەنجومەنی وەزیران بۆی هەیە هەر فەرمانگەیەك لەناو پێکهاتەی دەستە بەپێی پێویستی کارەکەی لە نوێ دابمەزرێنی یان لێکیان بدات یاخود هەڵیان وەشێنیتەوە .

ماددەی حەوتەم :

یەکەم : دەستە ئەنجومەنێکی دەبێ لە سەرۆك و بەڕێوەبەری فەرمانگەکانی دەستە لەگەڵ دوو ئەندامی ڕاوێژکار پێکدێ و ، سەرۆك بۆی هەیە داوای نوێنەری لایەنە پەیوەندیدارەکان لە وەزارەتەکان و فەرمانگەکانی هەرێم بکات بۆ ئامادەبوون لە کۆبوونەوەکانی ئەنجومەن بەسیفەتی چاودێر و ، مافی وتووێژیان دەبێ بەبێ ئەوەی مافی دەنگدانیان هەبێ .

دووەم : ئەنجومەن مانگانە کۆدەبێتەوە و سەرۆك بۆی هەیە لەکاتی پێویستدا داوای کۆبوونەوەیەکی نائاسایی بکات و ڕاسپاردەکان بەزۆرینەی دەنگی ئامادەبووان وەردەگیرێن و لەکاتی یەکسان بوونی دەنگەکان ئەو لایەنە پەسند دەکرێ کە سەرۆك دەنگی لەگەڵدا دەدات.

سێیەم : پێویستە لەسەر سەرۆکی دەستە هەر چوار مانگ جارێك ڕاپۆرتی دەوری لەسەر ئەرك و کارەکانی دەستە پێشکەش بە پەرلەمانی کوردستان بکات لە ڕێگای ئەنجومەنی وەزیرانەوە.

ماددەی هەشتەم :

ئەنجومەنی وەزیران بۆی هەیە ئەرك و دەسەڵاتەکانی دەستە بە پێڕەوێك دەستنیشان بکات .

ماددەی نۆیەم :

سەرۆکی دەستە بۆی هەیە ڕێنمایی پێویست بۆ ئاسانکاریی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربچوێنێ .

ماددەی دەیەم:

کار بەهیچ دەقێکی یاسایی یا بڕیارێك ناکرێ گەر لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایە ناکۆك بێت .

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

ماددەی یازدەم :

پێویستە لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن .

ماددەی دوازدەم :

ئەم یاسایە لە رۆژی بلاوکردنەوەی لە رۆژنامەی فەرمی (وەقائیعی کوردستان) جێبەجێ دەکرێ .

مسعود بارزانی
سەرۆکی هەرێمی کوردستان _ عێراق

هەولێر
٨/ تەممووزی /٢٠١٠ی زایینی
١٧/ پوشپەڕ / ٢٧١٠ی کوردی
٢٦/ رجب / ١٤٣١ی کۆچی

((هۆیە پێویستیەکانی دەرچوواندنی))

لەبەر ئەوەی دەستووری عێراقی فیدرال ، بەرپرسیاریەتی گرتنەبەری هەنگاونانی پێویست بۆ جێبەجێ کردنی پێویستیەکانی جێبەجێ کردنی ماددەی (١٤٠)ی دەستووری عێراقی خستۆتە ئەستۆی حکومەتی فیدراڵی بۆ نەهێشتنی ئاسەوارەکانی تواندنەوەی نەتەوەیی و سیاسەتی بەعەرەب کردن و بەزۆر کۆچ پێکردن و گۆڕینی ناسنامەی نەتەوەیی و ، بەو هۆیەوە گەلێك ناوچە لە کوردستان دابڕینران و بوونەتە ناوچەی ناکۆکی لەسەر و بۆ مەبەستی بەدواداچوون و جێبەجێ کردنی ماددە دەستوورییەکەی سەرەوە ، ئەم یاسایە دەرچووێنرا .

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد